

Alcoholmisbruik bij jonge mensen en consequenties

De laatste 10 jaar is er een opmerkelijke toename van het aantal opnamen van jongeren met een alcoholintoxicatie. Dat heeft alles te maken met de vaststelling dat overmatig gebruik van alcohol door jonge mensen van 12-17 jaar steeds vaker voorkomt.

De klinische presentatie van een alcoholintoxicatie verschilt van persoon tot persoon, wat maakt dat het niet meevalt om vertrekken van de symptomen de hoogte van de alcoholconcentratie in het bloed af te leiden. Komt er nog bij dat de symptomatologie op een aantal punten verschillend is bij adolescenten t.o.v. volwassenen.

Effecten van alcohol:

- **CZS:** onderdrukkend effect met daling van het bewustzijn. Coma treedt bij kinderen en adolescenten bij een lagere bloed-alcoholconcentratie op dan bij volwassenen en wordt beschreven bij een promillage van 1,5 tot 1,9 g/l.
- **Ademhalingscentrum:** ook hier is er een direct drukkend effect, dat zelfs kan leiden tot een ademdepressie met hypoxie tot gevolg.
- **Thermoregulatiecentrum:** opnieuw een onderdrukking met een daling van de lichaamstemperatuur. Vooral bij ongunstige omstandigheden zoals koud weer kan dit leiden tot centrale hypothermie met eventuele gevolgen.
- **Circulatie:** ethanol lokt een perifere vasodilatatie uit die zorgt voor een verminderde perifere weerstand en dus een versnelde afkoeling van het lichaam, naast hypotensie.
- **Diurese:** door onderdrukking van het vrijkomen van ADH uit de hypofyse ontstaat er een diuretisch effect met aanzienlijk vochtverlies als gevolg. Bijna nooit komt het echter tot een ernstige uitdroging, omdat het tijdsbestek waarin het verlies optreedt relatief kort is en omdat het lichaam intussen in staat is om het intravasculaire volume op peil te houden. Ook braken en toegenomen zweetproductie treden op.
- **Zuurbalans:** metabole acidose kan ontstaan door het vrijkomen van zure metaboliëten bij de oxidatie van alcohol. De acidose kan nog toenemen door een respiratoire acidose als gevolg van de ademdepressie, maar bij adolescenten en volwassenen heeft de metabole component de overhand. De zuurgraad van het bloed hangt samen met de hoogte van de alcoholconcentratie in het bloed en het niveau van bewustzijn.
- **Glykemie:** hypoglykemieën kunnen bij kinderen met intoxicatie, maar dan vooral bij kinderen jonger dan 5 jaar en niet zozeer bij adolescenten, tenzij af en toe een lichte vorm. Vermits dit beeld klinisch moeilijk herkenbaar is, blijft bepalen van de bloedglucosewaarde van belang, ook al omdat onderscheid met andere verschijnselen die bij een alcoholintoxicatie behoren moeilijk valt.

Behandeling:

- Leegpompen van de maag is zinloos: door zijn snelle resorptie bereikt alcohol zijn piekconcentratie in het bloed reeds na 30-120 min. en heel wat patiënten melden zich na dit tijdstip. Daarbij komt nog dat door de bewustzijnsdaling en de kans op aspiratie het leegpompen gevaarlijk kan zijn.
- Bij daling van het bewustzijn en aanwijzingen voor een alcoholintoxicatie bij adolescenten is opname ter observatie een must, kwestie van een andere oorzaak van gedaald bewustzijn zoals een trauma en gebruik van verdovende middelen uit te sluiten.
- Bij opname moet gelet worden op een potentiële verdere afkoeling.
- Een glucose-zoutinfuus vermindert het braken, reduceert de lactaatwaarde en corrigeert de mogelijke hypoglykemie.

Bij adequate behandeling zullen er dus bijna nooit complicaties optreden. Bij een erg hoog promillage (> 3 g/l) of bij verslechtering van de klinische conditie kan men overgaan op eliminatie van de alcohol met hemodialyse.

De juiste letale alcohol dosis voor kinderen en adolescenten is ten andere niet bekend.

Nazorg:

- Bij goede recuperatie en aanspreekbaarheid volgt al snel ontslag, en dit na een evaluerend gesprek, waarbij de ouders betrokken worden.
- Soms volgt er een (éénmalige) poliklinische controle.
- Bij herval en dito herhaaldelijke opname is een nazorgtraject en verdere begeleiding noodzakelijk, iets wat kan in gespecialiseerde centra. Het gaat hier om een minderheid van de gevallen, maar deze minderheid wordt de laatste jaren opvallend groter.....